

Pregled vremenskih prilika

i stanje usjeva u SVIBNJU god. 1957.

Vremenske prilike u svibnju o. g. bile su vrlo promjenljive i za poljoprivredu nepovoljne. Pored velikih oborina, protekli mjesec isticao se i osjetnim zahlađenjem, koje je naročito došlo do izražaja koncem I. dekade. Tih dana, t. j. između 6 i 12. V. pored jakih mrazova u svim krajevima Hrvatske, u planinskim predjelima zabilježen je i snijeg.

Oborine: Mjesečne sume oborina u svibnju o. g. veće su od višegodišnjeg prosjeka za oko 30%, one se kreću: u Istri od 80—100 mm, u ostalom dijelu Hrvatske 100—150 mm, osim u planinskim predjelima, gdje su bile veće od 150 mm. Veći dio oborina pao je u I. i III. dekadi, i to polovinom I. dekade u planinskim predjelima u obliku snijega, a ostalo kao jače kiše.

Broj dana s oborinom kreće se od 10 do 20 dana. Najmanji broj oborinskih dana bio je u II. dekadi. Mjestimična tuča padala je na Primorju, a isto tako koncem II. dekade u Ist. Slavoniji. Štete od ovih tuča nisu bile znatne, ali su zato bile veće od mokrog i teškog snijega, koji je pao u zapadnim krajevima NR Hrvatske.

Temperatura: Kretanje temperature zraka u svibnju u odnosu na poljoprivredne kulture bilo je naročito nepovoljno. Općenito, u svibnju srednje mjesečne temperature bile su niže od višegodišnjeg prosjeka za oko 1 do 3°C, i to naročito na kontinentalnom području. U unutrašnjosti Hrvatske srednje mjesečne temperature kretale su se između 12 i 14°C, a na Primorju iznad 16°C. Apolutne maksimalne temperature

penjale su se do 27°C, dok su najniže minimalne između 8 i 12. V. zabilježene do —3°C u unutrašnjosti, a u planinskim krajevima i do —7°C (Gospić). Temperature pri tlu tih dana bile su za 1 do 2°C još niže.

Kišovito, a naročito hladno vrijeme u svibnju o. g. usporilo je razvoj svih usjeva, a naročito jarih, čija je sjetva o. g. bila izvršena na vrijeme. Zbog toga razvoj žitarica, a pogotovu okopavina (kukuruz) kasni u razvoju 10 do 15 dana. Nedostatak sunčane toplote u svibnju, t. j. u fazi naglog porasta svih kultura naročito se osjetio, pogotovu kod kukuruza.

Velika vlažnost u tlu znatno je ometala okopavanja, a pogodovala razvoj korova, kao i manjem napadu rđe na žitaricama. Od biljnih štetnika o. g. najzapaženija je krumpirova zlica, koja se ove godine neobično naglo raširila i na istočna područja Hrvatske, gdje se do sada nije javljala.

Kišovito i vjetrovito vrijeme, a u zapadnim krajevima i snijeg izazvali su mjestimično polijeganje ove godine dosta bujnih usjeva. Ovo se naročito zapaža kod raži i pšenice s dužom i slabijom slamom, koja teško podnosi povećanje prinosa, koji dolazi kroz povećanu dozu gnojenja, kakva je ove godine.

Uglavnom sve žitarice su dobro i obećavaju prinos iznad prosjeka. I ostale jare kulture, kao i krmno bilje dobro je osim kukuruza, koji je zastao u rastu. Pored oštećenja, koja su nanijeli kasni svibanjski mrazovi voćkama i lozi, njihovo stanje ipak je zadovoljavajuće.

METEOROLOŠKI PODACI ZA SVIBANJ 1957. GOD.

Rajon	MJESTO	Oborina u mm					Temperatura zraka u °C							
		dekada			mjes. zbr.	prosje. 1925.-1940.	dekada			sred. mjes.	prosje. 1925.-1940.	Aps. max. min. temp.	Broj dana s obor.	
		I.	II.	III.			I.	II.	III.					
I.	Osijek	47	41	41	129	84	9,9	17,2	13,9	13,7	16,2	25,6 -0,2	20	
	Slav. Brod	33	40	37	110	87	9,8	15,3	13,9	13,0	16,3	24,9	16	
	Virovitica	35	27	56	118	93	9,2	14,9	13,1	12,4	15,8	24,6 -1,6	10	
	Daruvar	26	63	40	129	115	9,1	15,9	13,2	12,7	15,6	23,7 -0,8	22	
	Križevci	30	6	48	84	98	8,7	15,7	12,9	12,4	14,6	25,5 -2,5	10	
II.	Varaždin	40	12	61	113	99	8,2	15,5	12,7	12,1	14,9	26,2 -1,1	14	
	Zgb. Maksimir	29	5	106	140	100	9,0	16,0	13,2	12,7	14,9	26,2 -1,8	12	
	Sisak	22	12	91	125	110	9,6	16,2	13,2	13,0	—	24,4	16	
	Ogulin	91	3	152	246	154	8,2	15,6	11,3	11,7	—	25,2 -3,2	16	
	Gospić	35	6	119	160	118	7,0	12,7	11,8	10,5	12,8	21,6 -7,0	15	
III.	Knin	65	37	167	169	101	10,8	16,1	14,8	13,9	17,1	25,6 -0,4	19	
Dalmacija	Zadar	22	3	42	67	67	13,8	17,1	17,4	16,1	18,4	23,8 5,6	14	
	Kaštel St.	55	3	46	104	65	14,1	18,4	18,7	17,1	17,8	25,8 3,0	13	
	Imotski	52	10	61	123	96	11,6	16,4	16,8	14,9	16,0	24,5 2,2	19	
	Dubrovnik	54	72	13	139	64	13,9	16,8	18,9	16,5	19,3	23,5 6,4	17	
	Pazin	33	2	48	83	129	9,2	14,0	13,6	12,3	14,8	25,0 -2,8	17	
IV.	Istra	Poreč	46	0	47	93	68	11,5	16,5	16,5	14,5	17,6	24,0	—
		Pula	55	0	24	79	58	11,8	17,0	15,6	14,8	16,2	24,9 1,2	10